

MANIFEST CONTRA LA INQUIETANT POSSIBLE PÈRDUA D'UN PATRIMONI COMÚ

A l'Assemblea General Ordinària de l'Associació Amics de la Seu Vella de Lleida celebrada el passat 20 de març es va ratificar l'acord pres per la Junta Directiva en la seva reunió del dia 2 de novembre de 2005 respecte a la defensa de la unitat de la col·lecció del Museu Diocesà de Lleida. Aquesta postura està avalada per:

1. La força moral de saber que quan la catedral de Lleida fou tancada definitivament l'any 1707 i buidada sistemàticament al llarg del segle XVIII, molts dels objectes es lliuraren a les diverses parròquies de la diòcesi, independentment de si eren a un costat o a l'altre de la clamor Salada.
2. El bisbe Messeguer va crear a partir del 1893 el segon Museu Diocesà de Catalunya, comprant o permutant els vells objectes artístics que geien oblidats a les esglésies de la mil·lenària Diòcesi de Lleida.
3. Amb aquesta actuació es formava una col·lecció didàctica que serviria per il·lustrar els seminaristes sobre la importància del patrimoni artístic i a la vegada salvava de la destrucció o de la venda a particulars aquells valuosos objectes que eren a la seva diòcesi des de sempre.
4. L'existència d'aquest museu va salvar, a més, aquelles peces del foc que calà en la majoria dels temples de la diòcesi l'any 1936.
5. La col·lecció actual del Museu Diocesà és per tant conseqüència d'una llarga història col·lectiva de 857 anys, durant la qual totes les poblacions de la diòcesi lleidatana han tingut com a referent simbòlic l'emblemàtica presència del singular monument que és la Seu Vella.
6. La malaurada segregació de les parròquies aragoneses va trencar una llarga convivència entre tots els cristians de la diòcesi de Lleida.
7. L'únic testimoni que ens resta actualment d'aquell difícil passat comú és la col·lecció del Museu Diocesà, la qual hi ha de romandre sense cap dubte de lègitima i indivisible propietat.

Per tant

1. Davant les dures circumstàncies actuals cal trobar amb total contundència solucions justes al difícil conflicte originat per pretensions oportunistes, tant d'aquells que exigeixen com d'aquells que són disposats a cedir allò que mai va ser a Barbastre, per tal de poder mantenir així la fraternal relació amb els homes i dones de la Franja, la qual està absurdament amenaçada.
2. Es demana a l'Església Catòlica que mostri l'ensenyança evangèlica en la qual es basa la seva existència i que va inspirar totes les obres d'art que avui són causa d'un trist litigi entre dues diòcesis veïnes, amb la injusta ignorància per part del Vaticà de les objectives raons esgrimides pel bisbat de Lleida.

3. Es demana a tots els nostres polítics que siguin capaços de demostrar que poden treballar units per defensar una causa justa del nostre territori per sobre dels interessos partidistes.

4. Finalment es demana al nostre govern que no traeixi la confiança que reberen a les darreres eleccions per part de la gent d'aquesta terra a la qual representen.

Lleida, març de 2006

Assemblea General Ordinària
Associació Amics de la Seu Vella de Lleida

Manifest

per la unitat de la col·lecció del Museu de Lleida: diocesà i comarcal, i en contra del canvi d'ubicació de les obres implicades en el litigi que enfronta als Bisbats de Lleida i Barbastro-Montsó

Vistos els darrers aconteixements a l'entorn del litigi sobre les obres d'art del Museu de Lleida: diocesà i comarcal, l'Associació d'Amics del Museu de Lleida manifesta:

- La seva preocupació per l'actitud de la Generalitat de Catalunya davant el problema. Repetidament hem vist com diversos integrants del govern s'han anat pronunciant sobre la qüestió emetent judicis de valor que res tenen a veure amb la realitat i, el que és més greu, partint de la desconexió i la desinformació. En aquest sentit, són intolerables afirmacions com les emeses pel president Maragall, per la consellera Tura o pel Sr. Ganyet.
- Hem tingut coneixement que certes persones vinculades al món de la història de l'art i els museus han estat fortament pressionades per emetre opinions favorables a la intenció del govern de la Generalitat, que no és altra que entregar l'art a l'Aragó, una actitud totalment intolerable dins un estat democràtic com el nostre. Els interessos polítics mai poden passar per sobre de l'opinió d'experts i persones doctes en el tema.
- Havent-se filtrat a la premsa en els darrers dies un informe elaborat pel Servei Jurídic de Presidència de la Generalitat de Catalunya, de ben segur intencionadament, manifestem el nostre rebuig vers algunes de les solucions que en ell es proposen, doncs igualment, parteixen d'una preocupant desinformació. Per esmentar només un detall, en aquest informe s'arriba a afirmar que és indiferent que el patrimoni en litigi estigui catalogat per ambdues comunitats autònomes, Aragó i Catalunya, i que així, se'n garanteix doblement la protecció. Ens sembla ridícul que tinguem que recordar als redactors de dit informe que Aragó no ha pogut catalogar aquests béns, pel fet que el govern català havia fet el propi prèviament. Quina confiança ens pot merèixer un informe que erra en una qüestió tan bàsica com aquesta?
- En la mateixa línia, com pot arribar a defensar dit informe que un canvi d'ubicació de les obres no trenca la unitat de la col·lecció, pel fet que la gestió esdevindria compartida? Tot plegat ens sembla una maniobra política, un subterfugi legal, que únicament cerca satisfer uns determinats interessos polítics, a més d'un insult a la ciutadania i, sobretot, a la comunitat científica. Cap historiador de l'art sense

implicacions polítiques avalaria una decisió com aquesta, que aniria en contra totalment de les directrius traçades per l'ICOM.

- Ens preocupa enormement que, de manera sistemàtica i premeditada, el Govern ignori qui són els legítims propietaris de les obres. De cara al dret civil, és evident que la possessió pacífica i de bona fe de les mateixes garanteix la propietat a favor del Bisbat de Lleida, un fet que a més es pot provar documentalment amb títols de propietat registrats davant notari. No resta cap mena de dubte, a més, que la formació de la col·lecció del museu es va fer de manera absolutament legítima, el que no deixa lloc a l'hipotètic canvi d'ubicació que proposa l'informe anteriorment esmentat, doncs esdevindria una opció totalment il·lògica i sense sentit. No entenem com, contínuadament, s'esmercen esforços des del Govern per afirmar que les obres són propietat de l'Església, en abstracte, quan realment no és així. Ens sembla igualment ridícul tenir que recordar que l'Església Catòlica, com a tal, no és titular de cap bé, sinó que ho són les diferents parròquies i diòcesis, que tenen entitat jurídica pròpia. En el cas que ens ocupa, el Bisbat de Lleida és el legítim propietari dels béns en litigi, com bé demostren els títols de propietat esmentats. Els darrers han estat sistemàticament ignorats des de Roma a l'hora d'emetre els decrets pertinents, el que converteix tot plegat en una farsa jurídica i situa el Bisbat de Lleida en una situació d'indefensió permanent. No podem transigir amb una qüestió com aquesta, que vulnera greument els drets del nostre bisbat i, per extensió, de la ciutadania lleidatana.
- En relació als diferents decrets emesos des de Roma, com pot acceptar el Govern de la Generalitat les resolucions d'un òrgan judicial que no ha estat imparcial? Aquests decrets han infringit greument la llei, i això mai serà acceptat per un tribunal civil. El decret emès pel jutge executor Silverio Nieto, fins i tot, arribava a desestimar proves que demostraven irrefutablement que quatre de les obres reclamades, realment, no procedien de parròquies aragoneses, sinó catalanes. Com justificarà el Govern de la Generalitat l'espoli d'aquestes obres als seus legítims propietaris catalans? Recordem que al nostre país, per sort, els tribunals eclesiàstics estan supeditats als civils, i amb aquests títols a la ma, els darrers donaran la raó a Lleida. En resum, ens neguem a acceptar les resolucions d'uns tribunals que, a més i de manera sistemàtica, han emès els seus veredictes sense tenir en compte els principis lògics que regeixen els museus de tot el món i els preceptes bàsics en matèria de museologia que defensen institucions com l'ICOM.
- Considerem que cal esperar a que l'Església emeti una sentència ferma que demostrï qui és el propietat legítim de les obres, abans de procedir a cap tipus d'actuació des del Govern. Si els títols de propietat presentats pel Bisbat de Lleida continuessin sent ignorats, reclamem la necessitat de recórrer als tribunals civils de justícia per dirimir un aspecte que considerem fonamental

- Ens mostrem totalment en contra d'entregar les obres a un bisbat al que mai han pertangut. Per tant, considerem que no es pot parlar de "retorn", com contínuament s'està fent. Som plenament conscients que la fórmula plantejada en l'informe emès pels Serveis Jurídics de Presidència de la Generalitat de Catalunya, s'empara en una fal·làcia impertinent, i que no és altra que defensar quelcom indefensable. Com poden dir que el canvi d'ubicació no implica el trencament de la unitat de la col·lecció? Tot això únicament persegueix una finalitat, i que no és altra que l'entrega de l'art a l'Aragó tot seguint una determinada consigna dictada pel PSOE, el partit que regeix els destins polítics de les dues comunitats autònomes implicades en el lamentable procés que estem vivint. Aprofitant l'ocasió, volem recordar que des del punt de vista museològic, quant es planteja una devolució sempre és amb motiu d'espolis, robatoris, botins de guerra i raons per l'estil. És evident que aquest no és el nostre cas.
- Lamentem la poca contundència del Govern de la Generalitat, i especialment dels Serveis Territorials de Cultura a Lleida, en defensar la figura del bisbe Ciuraneta davant els múltiples i rancios atacs als que ha estat sotmès no només pels mitjans de comunicació aragonesos, sinó també per la classe política dirigent. Ens neguem, per tant, a establir cap tipus de negociació amb aquells que prenen l'insult, la desqualificació i la manipulació com a bandera i argument. Emperò, som conscients que cal trobar una solució al conflicte partint del diàleg i la comprensió mútua, però sempre partint de la base que el Bisbat de Lleida és el legítim propietari de les obres. Per tant, la unitat de la col·lecció s'ha de garantir amb la permanència de les obres a Lleida. En tot cas, no descartem fórmules de col·laboració que permetin l'accés dels aragonesos a aquests patrimoni. No hem de perdre de vista que, entregant les obres a la diòcesi de Barbastro-Montsó, es despulla a les obres de part del seu sentit originari, la pertinença a un bisbat amb més de 800 anys d'història, i del que esdevenen un dels pocs testimonis conservats després de la segregació parroquial de 1995.

Per tots els motius exposats, l'Associació d'Amics del Museu de Lleida: diocesà i comarcal exigeix al govern de la Generalitat de Catalunya una actitud contundent, responsable i ferma davant la qüestió, i que deixi de banda els interessos polítics que te dipositats en el tema, tot fent un exercici de justícia amb els 800 d'història comuna que ha unit als pobles de Catalunya i Aragó.

Núria Oliva

presidenta de l'Associació Amics del Museu de Lleida: diocesà i comarcal
Lleida, 18 de març de 2006